

Відокремлений структурний підрозділ «Морський фаховий коледж
Херсонської державної морської академії»
Бібліотека

Василь Шкляр – майстер українського бестселеру

(До 75-річчя від дня народження)

10 червня своє 75-річчя святкує Василь Шкляр – відомий український письменник, журналіст, редактор, перекладач, активний політичний та громадський діяч, який постійно підтримує українських військових. Майбутній письменник народився 10 червня 1951 року в селі Ганжалівка на Черкащині. З дитинства він вирізнявся допитливістю та обдарованістю. Після закінчення школи – навчався на філологічному факультеті Київського університету ім. Т. Г. Шевченка. Водночас навчався (за обміном студентів) на філологічному факультеті Єреванського державного університету – студіював вірменську мову й літературу.

Після навчання працював науковим співробітником Центрального державного історичного архіву, займався журналістикою, завідував відділом прози в журналах «Ранок» та «Дніпро». На порі становлення нашої незалежності у 90-х роках був прес-секретарем Української республіканської партії. Тривалий час перебував на творчій роботі, обіймав посади головного редактора видавництва «Дніпро» та заступника голови Національної спілки письменників України.

Друкувати свої твори Василь Шкляр почав ще школярем, з 1967 року. Окремими виданнями вийшли книжки прози «Перший сніг» (1976), «Живиця» (1982), «Черешня в житі» (1983), романи «Праліс» (1986), «Ностальгія» (1989).

Перші романи письменника не здобули розголосу та були практично не помічені літературними критиками та звичайними читачами. Лише після виходу роману «Ключ» у 1999 році до письменника приходить популярність, а сама книга отримала низку нагород та була неодноразово перевидана українськими видавництвами і за кордоном.

Згодом друкуються його й інші книги: «Тінь сови», «Кров кажана», «Маруся», «Троща», «Самотній вовк», «Характерник», «Заячий костел» та інші.

У творах Шкляра органічно поєднуються історична пам'ять, героїчна боротьба українського народу за свободу, містичні мотиви, напружені сюжети та людські переживання. Особливу увагу привертають образи сильних духом героїв, які проходять складні життєві випробування, шукають істину, зберігають честь і залишаються вірним власним переконанням

Широку славу та найпрестижніші літературні нагороди. приніс письменнику знаменитий роман «Чорний Ворон», у якому Василь Шкляр одним із перших художньо переосмислив і переповів події повстанського руху проти окупаційної більшовицької влади 1918-1921 років, зокрема історію Холодного Яру. Саме за цю книжку 2011 року авторові було присуджено

Шевченківську премію, однак Василь Шкляр, уперше в історії цієї державної нагороди, не прийняв її на знак протесту проти антиукраїнської гуманітарної політики тодішньої влади. (Згодом у Холодному Яру вперше в нашій історії автору «Чорного Ворона» було вручено Народну Шевченківську премію. Грошовий еквівалент нагороди – 260 000 грн. письменник переказав у фонд екранізації роману «Чорний Ворон»).

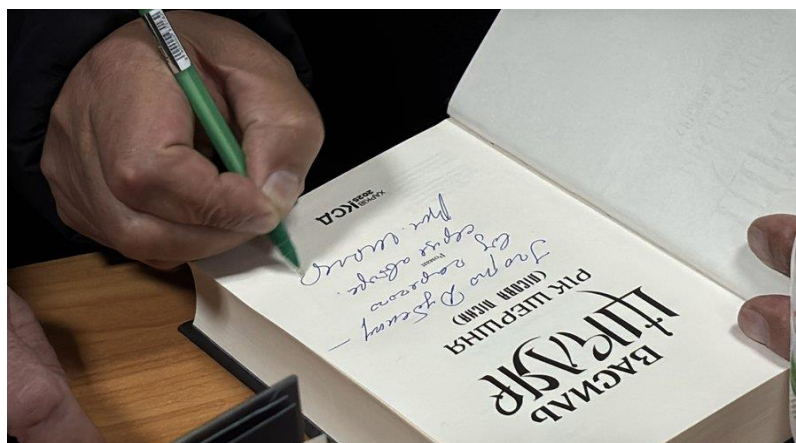
Василь Шкляр – лауреат багатьох престижних літературних премій. Це, зокрема, «Золоте перо», «Золотий Бабай» (за найкращий гостросюжетний роман), «Коронація слова» (перша премія в номінації «Роман»), «Спіраль століть», (міжнародна премія в жанрі фантастики в номінації «За найкращу україномовну фантастику»). Лауреат австралійської премії «Айстра», премії Ліги українських меценатів «Ярославів Вал» та ін.

Сьогодні Василя Шкляра називають батьком українського бестселера. Кожен його роман викликає неабиякий резонанс у суспільстві. Тираж «Чорного Ворона» уже сягнув за 150 тисяч. Культовий роман «Ключ» нещодавно витримав десяте видання. Постійно перевидаються романи «Елементал», «Кров кажана».

Твори Василя Шкляра перекладено багатьма мовами, зокрема англійською, болгарською, вірменською, шведською, словацькою та ін.

Кожна нова книжка Шкляра стає подією в літературному житті країни. Серед його останніх знакових робіт — містично-історичний роман «Рік Шершня», який вийшов друком у 2025 році.

Поштовхом до написання книги став дзвінок від партизана з Сумщини. Цей реальний факт ліг в основу сюжету, який поєднує сучасну боротьбу українців з історичними подіями.

За словами письменника, роман «Рік Шершня» поєднує містичні елементи з історичними подіями, зокрема боротьбою українських повстанців проти радянської влади.

«Старі легенди і реальні історичні події переплітаються так, що читач відчуває себе свідком подій. Цей роман — про часи, коли добро і зло були чітко розмежовані, а люди відповідали за свої вчинки тут, на землі. Не на небі, не у Бога», — розповів Василь Шкляр.

У романі описана знайдена скарбниця, пов'язана з гетьманом Мазепою та шведським королем Карлом XII, а також рукопис спогадів повстанця 70-х років, створений на основі розповідей діда — розповів автор: «Спершу я шукав одне цікаве місце, але натрапив на ще більший скарб — цей рукопис».

Василь Шкляр — один із найтитолованіших та найулюбленіших письменників країни, «батько українського бестселера», ставиться з іронією до піратського розповсюдження своїх творів у мережі.

«У мене є улюблена літературна премія «Автор, чиїх книжок найбільше викрали в магазинах». З одного боку я не схвалюю злочинства, але якщо людина так хоче тебе прочитати, що йде на злочин, це будь-якому автору приємно», — говорить Василь Шкляр.

Василь Шкляр — письменник, якого читають, люблять, поважають. Його твори пронизані силою духу, патріотизмом і глибокими філософськими роздумами. Його слова надихають, змушують замислитися і залишаються в серці назавжди.

Цитати Василя Шклера з його книг та інтерв'ю , які допоможуть краще зрозуміти його творчість і дух часу.

— «Бог створив нас як націю, яка живе у режимі боротьби. Звичайно, те, що ми постійно боремося і не маємо години на розбудову держави — наша велика біда. Нація так чи інакше має прийти до стабільної та нормальної життя. І в Україні воно буде. Можемо тішити собі думкою, що якщо нам випали такі випробування, то, виходить, Господь підготував для нас якусь особливу місію на Землі».

— «І горе було тому, хто не чув голосу прабатьків, голосу рідної крові. Чорне Сонце спалювало йому душу».

— «Кажуть, герої не вмирають, але я хотів би, дуже хотів би, щоб вони замість бути героями жили. Тут, на землі, вони потрібніші, ніж на небі».

– «Ніколи не кажи: у цій державі. Так завжди казали ті, для кого вона чужа. Говори: наша».

– «Якщо немає надії на перемогу, то залишається ще прагнення помсти. Прагнення, яким горіли всі козаки, більшість із них воно й привело до лісу».

– «Страшно сказати, що робить із людьми безнадія. Говірки стають мовчазними, веселі — зажуреними, хоробрі — боягузами, а певні — зрадниками».

– «Немає нічого підступнішого за подачки з рук ворога. Лише наївний бевзь може покладатися на їхню добрість»

– «Яка ж тяжка річ — не вірити обіцянкам, якщо вони збігаються з твоїми сподіваннями».

– «Випробування зміцнюють дух та ведуть до життя».

– «Я вважаю, що треба дуже добре знати свою історію та засвоювати її уроки, а в українців, на жаль, коротка пам'ять — навіть не те що в межах століть, а й кількох років. Силу треба черпати з минулого, бо майбутнє — це всього лише мрія».

– «Я не бачу проблеми у міфологізації історичних героїв та окремих часових періодів, бо, на моє переконання, це саме те, чого бракувало нашій культурі та громадськості на етапі творення українського людини».

– «Є в української нації найбільший герой, який зазнав найжорсткіших нападів і якого росіяни намагалися знищити у першу чергу, бо знали, що з ним ми нездоланні. Це — наша мова».

Шкляр продовжує писати та діяти в українському культурному просторі, надихаючи своїм талантом і принциповістю нове покоління літераторів та громадських діячів. «Я крапку не збираюсь ставити...». Його внесок у розвиток української літератури й культури загалом надзвичайно важливий та цінний.

Якщо ви хочете зануритися в захопливий світ містичних, історичних романів, то книги Василя Шкляра — це саме те, що вам потрібно.

Бібліографія Василя Шкляра налічує понад два десятки творів, серед яких провідне місце займають історичні романи, психологічні детективи та повісті. Письменник отримав визнання як «батько українського бестселера»

завдяки майстерному поєднанню гострого сюжету та глибоких національних мотивів.

Вибрані романи:

- «Ключ» (1999) — містично-психологічний роман, що приніс авторові всеукраїнську славу.
- «Елементал» (2001) — гостросюжетний твір, в основі якого події в «гарячих точках».
- «Кров кажана» (2003) — психологічний детектив про таємниці людської душі та людські пристрасті.
- «Залишенець. Чорний Ворон» (2009) — культовий історичний роман про повстанський рух Холодного Яру.
- «Маруся» (2014) — історичний роман про події часів Української революції, присвячений легендарній отаманці.
- «Чорне сонце» (2015) — повість, що торкається подій російсько-української війни на сході України.
- «Троща» (2017) — історично-драматичний роман, дія якого розгортається на теренах УПА та підпілля.
- «Характерник» (2019) — історико-містичний твір про козацькі часи.
- «Лівобічний марш» (2020) — детективно-іронічна історія з елементами автобіографії.
- «Тінь сови» / «Праліс» (першодрук 1986, перевидання) — повісті, що поглиблюють філософську прозу автора.

Збірки оповідань та новел

- «Перший сніг» (1976) — рання проза.
- «Живиця» (1982).
- «Черешня в житі» (1983).
- «Шовковий дощик» (1984).
- «Ностальгія» (1989).
-

Дитяча література

- «Помста Баби Яги».
- «Песик Гав, соловейко, джміль і два голуби».
- «Дрібнота» та інші оповідання.

Більшість із цих творів неодноразово перевидавалися в Україні. Ознайомитися з анотаціями, відгуками та замовити примірники можна, наприклад, у каталозі видавництва [Клуб Сімейного Дозвілля](#) або на сайті книгарні [Наш Формат](#).

05.06. 2026 р.

Укладачі: Ірина МОСЕЙЧЕНКО, бібліотекар
 Лідія ПИСАНЕЦЬ, адміністратор бази даних

Редагувала: Ганна ПРОКОПЧУК, завідувачка бібліотеки